

Törékeny az agrárágazat finanszírozása

Gyakran hallani az agrárágazat finanszírozási problémáiról, amelyek a pénzügyi válság óta alig-alig változtak. A globális válság pénzügyi hatásai ugyanis az agrárágazatban is megjelentek, s jól látható, hogy a bankok hitelezési aktivitása – különösen a kkv-kkal szemben – csökkent. Sajnálatos, hogy ez a folyamat még napjainkban is tart, jelentette ki Máhr András, a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetsége főtitkár-helyettese.

A nemzetgazdaság egészére vonatkozó adat, hogy a 2008-as esztendőhöz képest a vállalkozói, vállalati hitelezés csaknem 15 százalékkal visszaesett. Ez azonban nem meglepő, jelentette ki a főtitkár-helyettes, mert részben a bankok kockázatviselő képessége romlott (és ennek a bankadó sem tett jót), részben pedig az ágazatok forgótőke-helyzete vált – sok helyen – kritikussá.

Elfogadható piaci pozíció

Az agrárágazat a többi nemzetgazdasági ágazathoz képest – bizonyos tekintetben – jobb pozícióban van, mivel az agrárium – joggal – nem minősül piaci kockázatúnak. Vagyis a bankok szempontjából nem számít kockázatos tevékenységnek a mezőgazdasági hitelezés, finanszírozás. Ennek több oka is van. Egyrészt az agrártámogatás ad egyfajta biztonságot, mivel évente 450 milliárd forint forráshoz jutnak az ágazat szereplői, másrészt az ágazatban – differenciáltan ugyan, de – a piaci pozíciók elfogadhatóak, különösen igaz ez a szántóföldi növénytermesztésre. Ennek oka pedig az, hogy megnőtt a világpiaci kereslet a gabonafélék és az olajos növények iránt, ami elfogadható árakat jelent a termelőknek, és így a kockázatkezelés is másképpen jelenik meg.

Az agrárágazaton belül különböző kedvező kamatozású konstrukciók hitelek működnek, emlékeztetett Máhr And-

rás. Ezek közül a hitelek közül több már az előző kormányzati ciklusban is kifejthette jótékony hatását (forgóeszköz- és beruházási hitelek stb.) Az új kormányzati ciklusban ugyan csak megjelentek az új hitelkonstrukciók, például az Agrárforgóeszköz Hitelprogram keretében 15 milliárd forint összegű kölcsönlehetőség, de meghirdettek egy forgóesz-

köz- és egy vis maior-hitelprogramot is, ráadásul a Széchenyi-kártya programot is kiterjesztik az agrárágazat szereplőire.

Hiányzik a közraktározás

Azonban látszik, hogy a bankok hitelezési tevékenysége erősen differenciált, részben az adósok minősítése szempontjából, részben pedig maguknak a bankoknak a magartatása miatt. A bankok inkább adnak konstrukciós hitelt, mint általános, szabad felhasználású forrást. A konstrukciós hitelek közül kiemelkedik – és ezen a téren talán még verseny is folyik a bankok között – a támogatások előfinanszírozása, leszámítolása, faktorálása. Ezeknél a termékeknél több új konstrukció is megjelent a piacon (ld. OTP Zöldkártya, több

éves futamidók megjelenése stb.), mivel a hitel visszafizetése biztonságos.

Ugyanakkor nagyon hiányzik a pénzpiacról egy korábban létező konstrukció, mégpedig a közraktározás, ami 2007-ig fontos szerepet töltött be, különösen azon gazdálkodók esetében, akik már a betakarításkor „kifeszített” pénzügyi helyzetben voltak. A közraktározási piac mára leült, aminek

A hazai zöldségek teljesen biztonságosak

Öt hét után sem tudni, hogy mi okozza a Németországból kiindult, mára több országban is halálos áldozatokat követelő hasmenésjárványt. A megalapozatlan vádak – mostanra a német hatóságok is egyértelművé tették, hogy mégsem a spanyol uborka terjeszti a fertőzést – tetemes károkat okoztak és okoznak a zöldségtermesztésből élő magyar gazdálkodóknak is. A friss zöldségek csak korlátozott ideig tárolhatók, így a fogyasztói bizalom ideiglenes megingása, az exportlehetőségek korlátozása a garantáltan egészséges zöldséget előállító hazai termelők százait hozta rendkívül nehéz helyzetbe, az ő megélhetésüket és az általuk foglalkoztatottakat egyaránt veszélyeztetve.

A kialakult helyzetre tekintettel a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetsége június 3-ai közleményében kezdeményezte, hogy a termelőkön kívül álló okok miatt felhalmozott, jelen körülmények között eladhatatlan zöldségkészletekre a Vidékfejlesztési

tési Minisztérium nyújtson kivonási támogatást, valamint kezdeményezze az Európai Uniónál az érintett termelők kártalanítását. A fogyasztói bizalom erősítése érdekében ismételten javasolták az „Eredeti magyar élelmiszer” megnevezés bevezetését, ami egyértelmű garanciát jelentene a termékek eredetére nézve.

A MOSZ álláspontja szerint a származási hely feltüntetése önmagában nem elégséges, a fogyasztók megfelelő tájékoztatása érdekében azt is jelezni

kell a terméken, hogy hol termesztették. A hazai élelmiszerbiztonsági előírások rendkívül szigorúak, minden eddigi vizsgálat azt bizonyítja, hogy a hazai előállítású zöldségek biztonságosak, fogyasztásuk semmilyen egészségügyi kockázattal nem jár. Ezt az is garantálja, hogy Magyarországon a társas vállalkozásoknál előállított zöldségek termesztését magas szinten képzett, erre szakosodott szakemberek felügyelik.

MOSZ